

Zdzisław Kropidłowski

Katedra Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Forum Bibliotek Medycznych 6/2 (12), 29-46

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ks. prof. dr hab. Zdzisław Kropidłowski
Bydgoszcz – UKW

KATEDRA INFORMACJI NAUKOWEJ I BIBLIOLOGII UNIwersYTETU KAZIMIERZA WIELKIEGO W BYDGOSZCZY

Abstract

The tradition to educate librarians in Bydgoszcz started in 1950's; so far over 2,000 people have graduated from University and several secondary schools. First as Unit and then, since May 1990 as Department, it has educated numerous library workers in Kujawy and the Pomeranian District. Workers include not only specialists in bibliography but also historians, philologists, archivists and information technologists. Their significant contribution to the development of bibliography, and particularly in the history of books and libraries in the Pomeranian District, history and contemporary issues regarding libraries and the press as well as the development of scientific information cannot be overlooked. The Unit/Department has not only educated but also involved librarians-to-be in the activities of the Librarian Scientific Circle, which boasts outstanding achievements in students' scientific life.

At present, the Department employs three university professors (one as a second workplace), seven lecturers and two assistants as well as one clerk. There are 40 undergraduate and 32 postgraduate students. The Department has its seat in the Main Library building of Casimirus the Great University.

Streszczenie

Tradycja kształcenia bibliotekarzy w Bydgoszczy sięga lat 50 XX wieku. Od tego czasu w różnych jednostkach szkolnictwa średniego i wyższego kształciło się ponad 2 tys. osób. Najpierw Zakład, a od maja 1990 r. jako Katedra wykształciła znaczną kadre pracowników bibliotek Kujaw i Pomorza. Wśród zatrudnionych pracowników, oprócz bibliologów byli historycy, filolodzy, archiwiści i informatycy. Mają oni znaczny wkład w rozwój bibliologii, a szczególnie historii książki i bibliotek na Pomorzu i Kujawach, dziejów i współczesnych problemów bibliotekarskich i prasoznawczych oraz rozwoju informacji naukowej. Zakład/Katedra nie tylko kształcił, ale również wychowywał przyszłych bibliotekarzy, szczególnie angażując ich w prace Koła Bibliotekoznawców, które ma nieprzeciętne osiągnięcia w studenckim ruchu naukowym.

Obecnie Katedra zatrudnia trzech profesorów uniwersyteckich (w tym jedna osoba na drugim etacie), siedmiu adiunktów i dwóch asystentów oraz jednego pracownika administracji. Na studiach dziennych licencjackich studiuje 40 osób, a na studiach podyplomowych 32 słuchaczy. Katedra ma swoją siedzibę w budynku Biblioteki Głównej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego.

Zarys dziejów Zakładu/Katedry

Początki kształcenia bibliotekarzy w Bydgoszczy sięgają roku 1951, kiedy to powołano Państwowe Liceum Bibliotekarskie, najpierw jako dwuletnią szkołę dla pracujących, a od następnego roku szkolnego, jako czteroletnią szkołę średnią. Oprócz tego działało także liceum dla pracujących. Łącznie do 1957 r. mury tej szkoły opuściło 65 absolwentów, w tym 34 z liceum dla pracujących. Decyzją władz oświatowych od września 1957 r. zaprzestano rekrutacji, nie przyjmowano uczniów do klasy pierwszej i w 1960 r. ostatni absolwenci opuścili tę szkołę. Niestety nie znamy liczby jej absolwentów.

O zapotrzebowaniu na wykształconych bibliotekarzy w tym czasie świadczy również powołanie w 1953 r. w Bydgoszczy Punktu Konsultacyjnego Państwowego Ośrodka Kształcenia Korespondencyjnego Bibliotekarzy, który została następnie, w 1969 r., zamieniony na Filię Centrum Ustawicznego Kształcenia Bibliotekarzy mieszczącego się w Warszawie¹. Przygotowywano w nim do zawodu bibliotekarza w ramach dwuletniego zaocznego i Pomaturalnego Studium Bibliotekarskiego².

Kierownikiem Filii CUKB był dr Henryk Dubowik, dyrektor Biblioteki Głównej Wyższej Szkoły Nauczycielskiej, a następnie Wyższej Szkoły Pedagogicznej. To po-

¹ Donata Gurzyńska-Bociek: Katedra Informacji Naukowej i Bibliologii. W: 40 lat uczelni 1969-2009. Bydgoszcz 2010 s. 169-170

² Kazimierz Adamczyk: Kształcenie bibliotekarzy w Bydgoszczy od II wojny światowej do 2007 roku. W: Od książki dawnej do biblioteki wirtualnej: praca zbiorowa / pod red. Doroty Degan i Małgorzaty Fedorowicz. Toruń 2009 s. 29-30

zwoliło wykorzystać potencjał pracowników biblioteki. Wykładowcy studium rekrutowali się spośród pracowników biblioteki, a w dydaktyce wykorzystywano zbiory biblioteczne, szczególnie zbiory specjalne, dzieła typografii europejskiej i polskiej od końca XV w., słowniki, encyklopedie, informatory i opracowania bibliograficzne. Natomiast podręczniki i literaturę przedmiotu otrzymywano z Warszawy.

Celem studium było kształcenie przede wszystkim przyszłych pracowników bibliotek publicznych i szkolnych, choć zdarzało się, że wywodzili się z niego pracownicy bibliotek naukowych. Rekrutowano kandydatów głównie z województwa bydgoskiego i pilskiego, którzy mogli poszczycić się przynajmniej rocznym stażem pracy w bibliotece. Zakres programowy studium obejmował 520 godzin zajęć w ciągu 2 lat nauki. Zajęcia odbywały się tylko w soboty³.

Kształcenie bibliotekarzy na poziomie szkoły wyższej w Bydgoszczy rozpoczęto i zawieszano kilkakrotnie. Po raz pierwszy ogłoszono decyzję o utworzeniu nowego kierunku studiów – filologia polska z bibliotekoznawstwem w Wyższej Szkole Nauczycielskiej na odbywającym się w Bydgoszczy VII Zjeździe Delegatów Okręgu Bydgoskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w dniu 21 IV 1971 roku.⁴ Dla realizacji tego celu wyłoniono w strukturze Wydziału Humanistycznego w latach 1971-1975 Zakład Filologii Polskiej i Bibliotekoznawstwa prowadzony przez doc. dra Jerzego Koniecznego, który kształcił studentów na kierunku filologia polska z bibliotekoznawstwem. Asystentką kierownika była mgr Maria Mościcka, przedmioty zawodowe wykładali pracownicy kilku bibliotek, m. in. dr Cecylia Bieguszevska, dyrektor Biblioteki Głównej Filii Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu, mgr Jan Kubiński, dyrektor Biblioteki Głównej Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Bydgoszczy, mgr Krystyna Stawska z Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Szczytowym osiągnięciem w rozwoju kierunku było rozpoczęcie rekrutacji w 1973 r. na studia magisterskie czteroletnie na kierunku bibliotekoznawstwo i informacja naukowa, które prowadzono do 1983 roku i wznowiono w latach 1988-1992.

Zmiana nazwy kierunku na bibliotekoznawstwo z informacją naukowo-techniczną nastąpiła w 1994 r., kiedy to wznowiono nabór na studia licencyjne, które wstrzymano w 2004 r., by ponownie wznowić nabór w 2007 r.

Samodzielną Katedrę Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej utworzono w 1991 r. W maju tego roku nastąpiła zmiana nazwy jednostki na Katedra Informacji Naukowej i Bibliologii⁵.

³ Kazimierz Adamczyk: Serwis informacyjny WSP nr 9 z 24 stycznia 1994 r. W: Kronika trzydziestolecia WSP w Bydgoszczy. Bydgoszcz 1999 s. 134.

⁴ X lat Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy: praca zbiorowa / pod red. E. Trempały. Bydgoszcz 1979 s. 51-522

⁵ Donata Gurzyńska-Bociek, dz. cyt., s. 170-171

Kierownikiem Zakładu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej w latach 1974-1984 był dr Henryk Dubowik, który był zatrudniony na etacie docenta kontraktowego. W latach 1984-1991 zakładem kierował prof. dr hab. Marcei Kosman (W roku akademickim 1984/1985 został on włączony do Katedry Filologii Polskiej i Bibliotekoznawstwa, którą kierował prof. dr hab. Stanisław Kubiak). Samodzielną Katedrę Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej utworzono w 1991 r. Jej kierownikiem w latach 1991-1994 była dr hab. Eugenia Sławińska, prof. nadz. WSP, a w latach 1994-2002 dr hab. Franciszek Mincer, prof. nadz. WSP, a później Akademii Bydgoskiej. Od 2002 r. kierownikiem jest ks. dr hab. Zdzisław Kropidłowski, prof. nadzw. UKW.

Działalność naukową i dydaktyczną w tych jednostkach prowadziła, poza pracownikami zatrudnionymi na pełnym etacie, 1/2 etatu i drugim etacie, także dość liczna grupa osób na godziny zlecone. Byli to członkowie kadry kierowniczej bibliotek naukowych, publicznych i pedagogicznej oraz kustosze dyplomowani i kustosze zatrudnieni w Bibliotece Głównej WSP oraz bibliotekoznawcy z Warszawy, Poznania, Torunia. Korzystano także z pomocy (szczególnie w prowadzeniu seminariów magisterskich) pracowników Instytutu Filologii Polskiej i Instytutu Historii WSN i WSP.

Ta współpraca wpływała na tworzenie przyjaznej atmosfery między bibliotekarzami a studentami i absolwentami. Pozytywnie wpływała także na doskonalenie procesu dydaktycznego i systematyczne wzbogacanie zakresu prowadzonych prac badawczych, a także praktyk studenckich.

Wśród zatrudnionych pracowników oprócz bibliologów byli historycy, filolodzy, a także osoby reprezentujące inne nauki humanistyczne dotyczące szeroko rozumianych zagadnień bibliotekoznawczych oraz pracownicy bibliotek, archiwów, instytucji wydawniczych i oświatowych.

Pierwszymi pracownikami w/w jednostek byli: dr Henryk Dubowik, dr Franciszek Mincer i mgr Maria Mościcka. Najdłużej w Zakładzie/Katedrze pracowali dr Donata Gurzyńska-Bociek, dr Henryk Dubowik, dr hab. Franciszek Mincer prof. UKW, dr Kazimierz Adamczyk, dr Jakub Wajer, ks. prof. dr hab. Michał Grzybowski, dr Ryszard Marchwiński, dr Aldona Chlewicka.

Profesorami byli także: dr hab. Ewa Głowacka, prof. dr hab. Marcei Kosman, prof. dr hab. Bogumiła Kosmanowa, ks. dr hab. Zdzisław Kropidłowski, prof. dr hab. Stanisław Kubiak, dr hab. Irena Marczakowa-Szajkiewicz, dr hab. Franciszek Mincer, dr hab. Piotr Nowak, dr hab. Ryszard Nowicki, prof. dr hab. Kazimierz Pająk, dr hab. Eugenia Sławińska, prof. dr hab. Zygmunt Szultka.

W trakcie zatrudnienia w Katedrze tytuły naukowe profesorów nauk humanistycznych uzyskali: ks. prof. dr hab. Michał M. Grzybowski oraz prof. dr hab. Bogumiła Kosmanowa; habilitację zrobiła Bogumiła Kosmanowa oraz J. R. Błachnio i Ryszard Nowicki, a doktoraty: Donata Gurzyńska-Bociek, Jerzy Wajer, Iwona Filipowicz, Kazimierz Adamczyk, Aldona Chlewicka, Katarzyna Domańska, Dariusz Spychała, Bernardeta Iwańska-Cieślak.

W zajęciach dydaktycznych wspierali ich (szczególnie prowadząc seminaria lub wykłady) doc. dr hab. Wiktor Frąckowiak, dr hab. Jerzy Konieczny, prof. AB, dr Jan Malinowski, dr Zdzisław Mrozek, dr Urszula Paszkiewicz, prof. dr hab. Marian Pawlak, dr Bolesław Pękała, dr Zofia Waniek-Kucharska.

Pracownikami administracyjnymi była m.in. mgr Bożena Kozłowska⁶ i obecnie Ewa Parszyk.

Siedziby Zakładu/Katedry

Zakład Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej w latach 1975-1984 mieścił się w budynku głównym uczelni, przy ul. Chodkiewicza 30. Następną siedzibą w latach 1985-1990 był budynek Wydziału Humanistycznego przy ul. Grabowej 2. W okresie od 1990-1996 Katedrę umieszczono w budynku przy ul. Jagiellońskiej 11. Stamtąd ponownie, tym razem na 4 lata (do 2000 r.) przeniesiono Katedrę na ul. Grabową 2. Kolejnym miejscem (do 2004 r.) były pomieszczenia przy ul. Powstańców Wielkopolskich 2. Od połowy 2004 r. pracownicy ponownie powrócili na ul. Grabową 2. W październiku 2007 r. do dyspozycji Katedry przekazano kilka pomieszczeń przy ul. Ogińskiego 16. Od 2013 r. Katedra znalazła swoją siedzibę w gmachu Biblioteki Głównej UKW, gdzie korzysta z kilku sal wykładowych, sali komputerowej, sekretariatu i gabinetu kierownika oraz trzech pracowni dla pracowników.

Z perspektywy czasu można stwierdzić, że najlepsze usytuowanie Zakładu było w pierwszych latach jego funkcjonowania w Bibliotece Głównej WSP oraz w obecnej siedzibie Katedry, w Bibliotece Głównej UKW, co pozytywnie sprzyja organizacji zajęć praktycznych, podnosiło sprawność organizacyjną procesu kształcenia oraz rangę przyszłego zawodu bibliotekarza.

Jednak kilkakrotne wstrzymywanie i wznawianie naboru oraz częste zmiany organizacyjne i przenoszenie siedziby Zakładu/Katedry wywoływały niepewność zatrudnienia wśród pracowników, którzy poszukiwali pewniejszych miejsc pracy, destabilizowało kadrę i nie pozwalało na systematyczne prowadzenie działalności naukowej.

Działalność naukowa pracowników Zakładu/Katedry

Mimo licznych zagrożeń te niewielkie jednostki (Zakład/Katedra) mogą poszczycić się znacznymi osiągnięciami we wspomnianym już rozwoju kadry, wynikami prowadzonych badań naukowych, publikacjami, wykładami i osiągnięciami organizacyjnymi, bo pracownicy podnosili swoje kwalifikacje zawodowe, aktualizowali własną wiedzę i kompetencje, szczycą się cennymi publikacjami i udziałem w licznych towarzystwach naukowych.

⁶ Tamże, s. 171-173

Problematyka badawcza pracowników Zakładu początkowo koncentrowała się na zagadnieniach historii książki, prasy i bibliotek głównie z Pomorza oraz na problemach współpracy regionalnej w dziedzinie informacji naukowej, organizacji i działalności bibliotek, a także badań czytelnictwa. Zakład podjął badania w ramach IV tematu z problemu resortowego SINTO: „Społeczne problemy informacji w dobie automatyzacji systemów informacyjnych w nauce”. Ponadto pracownicy brali udział w opracowaniu problemu węzłowego: „Polska kultura narodowa, jej tendencje rozwojowe i percepcja”, we współpracy z Uniwersytetem Gdańskim⁷.

Zmiana zainteresowań pracowników nastąpiła na początku lat 90. Wtedy ich tematyka dotyczyła głównie zagadnień informacji naukowej, komputeryzacji bibliotek i metodyki nauczania informacji naukowej. W dalszym ciągu istotnymi zagadnieniami była działalność bibliotek w Bydgoszczy i regionie, ich księgozbiory i historia, a także działalność instytucji wydawniczych i kulturalnych. Indywidualne badania prowadzono w zakresie życia literackiego XVIII i XIX wieku, bibliotek ludowych w XIX wieku, historii oświaty, życia kulturalnego Włocławka, kancelarii koronnej w XVI wieku i in.

Od drugiej połowy lat 90. zainteresowania badawcze obejmowały historię książki, bibliotek i drukarstwa regionu bydgoskiego począwszy od XVIII w aż do współczesności; dzieje bibliotek, czasopism i instytucji kościelnych Mazowsza; problematykę historyczno-kulturalną i biografistykę Pomorza Nadwiślańskiego (głównie związaną z historią książki, bibliotek i drukarstwa) Tematykę historyczną poszerzano sukcesywnie o zagadnienia współczesnego bibliotekarstwa nie tylko w odniesieniu do wszystkich typów bibliotek, zaczynając od naukowych, ale też szkolnych, publicznych, fachowych. Zwracano także uwagę na problemy czytelnictwa, biblioterapii i niezmiennie informacji naukowej. Zapoczątkowano rejestrację bydgoszczanów w polskich bibliotekach naukowych. Prowadzone też były badania nad kulturą muzyczną regionu i informacji na ten temat w literaturze regionalnej. Realizowany był program badawczy (1994-2000) dotyczący znaczenia książki, bibliotek i prasy w integracji ziem polskich pod zaborami. Kierownikiem prac była prof. B. Kosmanowa, a efektem badań publikacja pod jej redakcją.

Po 2000 roku badania dotyczyły m.in. zagadnień książki polskiej i niemieckiej Bydgoszczy i regionie w ujęciu historycznym (prof. F. Mincer); polskich bibliotek naukowych i wydawnictw naukowych, a także czasopism naukowych w integracji europejskiej (ks. prof. M. Grzybowski). Prace badawcze związane były również z dziejami archiwów, książki i bibliotek na Pomorzu, Kujawach i Mazowszu pod kier. ks. prof. Z. Kropidłowskiego. Badania dotyczyły również powojennej ochrony zbiorów bibliotecznych i problemów współczesnych, działalności bibliotek, prasoznawczych, w tym szczególnie czasopism akademickich i kobiecych, bibliometrycznych, introligatorstwa,

⁷Donata Gurzyńska-Bociek, dz. cyt., s. 173-174

a wyniki zaprezentowano w kilku publikacjach. Pierwsza ukazał się drukiem w 2005 r.⁸, następne w 2009⁹ i 2010 roku¹⁰.

Ponadto badane były związki bibliologii z innymi dyscyplinami naukowymi, zwłaszcza z historią. Poruszane były związki kulturalne Bydgoszczy i Torunia z innymi regionami Polski (Lwowa i Krakowa).

Indywidualna problematyka badawcza pracowników Katedry zaprezentowana została m.in. w dwóch księgach pamiątkowych, przygotowanych na jubileusz 70-lecia urodzin profesora F. Mincera¹¹ i ks. M. Grzybowskiego¹².

Należy również wspomnieć, że dwie prace zostały wyróżnione. Pierwsza to rozprawa habilitacyjna prof. R. Nowickiego o działalności Aleksandra *Birkenmajera*¹³. Książka została nagrodzona w 2007 r. Nagrodą Naukową Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich im. Adama Łysakowskiego w kategorii prac o charakterze dokumentacyjno-informacyjnym.

Druga to dwujęzyczne wydanie edytorskie i opracowanie naukowe jednej z najpiękniejszych ksiąg cechowych przechowywanych w Bibliotece Gdańskiej PAN. Dzieło wydane przez ks. prof. Z. Kropidłowskiego¹⁴ nagrodzone zostało Medalem św. Wojciecha przez Radę Miasta Gdańska w 2011 r.

Duży wkład w rozwój historii książki na Kujawach ma praca dr B. Iwańskiej-Cieślak o dziejach Biblioteki Kapituły Katedralnej we Włocławku¹⁵, a dzieło dr J. Gomoliszek w dokumentację prasy akademickiej¹⁶. Dr K. Domańska opublikował wyniki badań czytelnictwa i jakości edukacji czytelniczej i medialnej w szkołach bydgoskich¹⁷.

⁸ Z dziejów archiwów, księzek i bibliotek na Pomorzu i Mazowszu Północnym: praca zbiorowa / pod red. Zdzisława Kropidłowskiego. Bydgoszcz 2005

⁹ Bibliotekarz. Uniwersalność i innowacyjność profesji: praca zbiorowa / pod red. Zdzisława Kropidłowskiego. Bydgoszcz 2009 oraz Henryk Dubowik; przy współpr. Aldony Chlewickiej i Bernardety Iwańskiej-Cieślak: Inkunabuły i cimelia w zbiorach Biblioteki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Bydgoszcz 2009

¹⁰ Studia z dziejów książki i prasy. Przegląd badań za lata 2007-2010: praca zbiorowa / pod red. Zdzisława Kropidłowskiego, Dariusza Spychały i Katarzyny Wodniak. Bydgoszcz 2010

¹¹ W służbie książki. Praca zbiorowa pod redakcją Zdzisław Kropidłowskiego ofiarowana profesorowi doktorowi habilitowanemu Franciszkowi Mincerowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin. Bydgoszcz 2005

¹² W kręgu historii i bibliologii. Prace ofiarowane ks. prof. Michałowi Marianowi Grzybowskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin: praca zbiorowa / pod red. Zdzisława Kropidłowskiego. Bydgoszcz 2007

¹³ Działalność Aleksandra Birkenmajera na rzecz ochrony zbiorów bibliotecznych. Ziemie zachodniej i północnej Polski w latach 1945-1947. Prace Biblioteki Uniwersyteckiej – nr 27. Poznań 2006

¹⁴ Das Buch der Danziger Los- und Kuchenbäckergesellen aus den Jahre 1724-1768. Księga gdańskiego bractwa bułkarzy i ciastkarzy z lat 1724-1768. Wydał i oprac. Zdzisław Kropidłowski. Gdańsk 2010, ss. 316, ilust. 212

¹⁵ Bernardeta Iwańska-Cieślak: Biblioteka kapituły katedralnej we Włocławku. Bydgoszcz 2013

¹⁶ Joanna Gomoliszek: Uniwersyteckie pisma studenckie w Polsce w latach 1945-1989. Toruń 2011

¹⁷ Katarzyna Domańska: Edukacja czytelnicza i informacyjna w świetle badań. Bydgoszcz 2009

Aktywność naukowa pracowników przejawiała się również w udziale w konferencjach naukowych. W latach 1998-2013 pracownicy uczestniczyli w 7 konferencjach międzynarodowych i ok. 50 konferencjach krajowych. Byli też organizatorami wielu ciekawych i ważnych spotkań konferencyjnych.

Zakład przy współpracy z OIN PAN zorganizował w maju 1978 r. konferencję naukową *Współpraca regionalna w dziedzinie informacji naukowej*, w której uczestniczyli przedstawiciele wielu ośrodków naukowych kształcących bibliotekoznawców, a efektem było wydanie publikacji pod redakcją Krystyny Wyczańskiej¹⁸. Wspólnie z Zakładem Filologii Polskiej w marcu 1980 r. zakład zorganizował konferencję naukową *Czasopiśmiennictwo literacko-kulturalne w Polsce XX wieku*. Referaty wygłosili m.in. pracownicy Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wrocławskiego i WSP z Krakowa. Wybrane materiały opublikowane zostały w zeszycie 2/3 „Studiów Bibliologicznych”¹⁹. W marcu 1989 r. Katedra Historii i Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej była organizatorem konferencji *Polska odrodzona w 1918 roku* z udziałem osób z zagranicy, a materiały ukazały się drukiem opracowane przez prof. S. Kubiaka²⁰. W listopadzie 1995 r. Katedra wspólnie z Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną w Bydgoszczy oraz Komitetem Obchodów 650-lecia Bydgoszczy zorganizowała sesję naukową *Bernardyni polscy i ich bydgoska biblioteka*. Oprócz referatów uczestnicy mogli zapoznać się zachowanymi zbiorami Biblioteki Bernardyńskiej²¹. Ważnym wydarzeniem była też sesja naukowa zorganizowana w maju 2004 r. przez pracowników Katedry i członków Koła Naukowego Bibliotekoznawców oraz Urząd Miasta Bydgoszczy na temat *Rola i przyszłość książki w zjednoczonej Europie*. Referaty wygłosili m.in. goście z Krakowa i Warszawy. W rok później, tj. w 2005, zorganizowano konferencję wyjazdową do Gdańska *Książka rękopiśmienna na Pomorzu*. Pracownicy wysłuchali interesujących wystąpień m.in. dr. hab. Andrzeja Wałkowskiego oraz ks. prof. Z. Kropidłowskiego. Uczestniczyli w prezentacji zbiorów rękopiśmiennych, także w dyskusji dotyczącej zabytków piśmiennictwa, ich konserwacji, przechowywania i znaczenia dla światowego dziedzictwa kulturowego. Ponadto zwiedzili Muzeum Archidiecezji Gdańskiej i skryptorium pocysterskie w Gdańsku-Oliwie oraz Muzeum Narodowe w Gdańsku i Muzeum Miasta Gdańska²².

W maju 2010 r. odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Z dziejów książki i prasy. Przegląd badań za lata 2007–2010*. Celem spotkania była wymiana doświad-

¹⁸ Porozumienie regionalne w zakresie informacji naukowej na tle potrzeb regionu: praca zbiorowa / pod red. Krystyny Wyczańskiej. Bydgoszcz 1980

¹⁹ „*Studia Bibliologiczne*” ukazywały się w ramach „*Zeszytów Naukowych WSP w Bydgoszczy*” w latach 1979-1994 / pod red. Henryka Dubowika, w 1979 z. 1, w 1982 z. 2/3, w 1984 z. 4, w 1987 z. 5, w 1990 z. 6, w 1994 z. 7

²⁰ *Polska odrodzona 1918*: praca zbiorowa / pod red. Stanisława Kubiaka. Bydgoszcz 1990

²¹ Donata Gurzyńska-Bociek, dz. cyt., s. 175

²² Tamże, s. 176

czeń oraz prezentacja wyników najnowszych badań nad dawną książką i prasą. Jego ważną częścią była również możliwość omówienia problemów dotyczących nowych kierunków badań księgoznawczych i prasoznawczych. Konferencja zgromadziła 15 gości z różnych ośrodków Polski m.in.: Warszawy, Kielc i Torunia. Ponieważ zamiarem kierownictwa Katedry jest cykliczne odbywanie spotkań na ten temat, dlatego druga konferencja dotycząca już lat 2010-2013 odbyła się w pałacu w Lubostroniu i zgromadziła już dwa razy większe grono uczestników. Wygłoszono 26 referatów²³.

Katedra Informacji Naukowej i Bibliologii zorganizowała także Ogólnopolską Konferencję Naukową *Książka i prasa w kulturze* w dniach 13-14 X 2011 roku.

Warto też wspomnieć o udziale w latach 70. wszystkich pracowników Zakładu w Ogólnopolskich Konferencjach Metodycznych dla pracowników akademickich ośrodków kształcenia bibliotekoznawców, które odbywały się kolejno w 1977 r. (Błażejewko k. Poznania), 1979 r. (Osieczany k. Myślenic), 1980 r. (Kozubnik k. Katowic). Prezentacja referatów, komunikatów, głosów, w dyskusji, projektów przewodników metodycznych stanowiła ważny wkład w prace nad kształtem programów studiów bibliotekoznawczych, rozwijających się intensywnie w latach 70. w wielu ośrodkach akademickich w Polsce. Spotkania te pozwalały też na szeroką wymianę doświadczeń w zakresie doskonalenia procesu kształcenia i kierunków prowadzonych prac badawczych²⁴.

Ważną rolę w popularyzacji badań Zakładu miały niewątpliwie „Studia Bibliologiczne” pod redakcją dr. H. Dubowika. W latach 1979-1994 ukazało się 7 zeszytów (w tym jeden łączony) w ramach „Zeszytów Naukowych Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy”, które zawierały artykuły pracowników Zakładu/Katedry, ale również Biblioteki Głównej WSP i osób spoza uczelni. Każdy zeszyt posiadał też wykaz tytułów prac magisterskich absolwentów kierunku bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. Seria poświęcona była szeroko pojętej problematyce księgoznawstwa, czasopiśmiennictwa, bibliotekoznawstwa i informacji naukowej, odzwierciedlając najczęściej główne kierunki badań Zakładu/Katedry²⁵.

Od kilku lat pracownicy Katedry publikują w półroczniku naukowym „Universitas Gedanensis”, który redagowany jest przez ks. prof. Z. Kropidłowskiego od 1989 r. Publikowali w nim m. in. ks. M. Grzybowski, I. Marszakowa-Szajkiewicz, D. Spychała, D. Gurzyńska-Bociek, Elżbieta Pokorzyńska, Joanna Gomoliszek, Katarzyna Wodniak.

²³ http://www.ukw.edu.pl/jednostka/katedra_informacji_naukowej/dzialalnosc_bibliotekoznawstwo; dostęp z 5 XII 2013

²⁴ Donata Gurzuńska-Bociek, dz. cyt., s. 176.

²⁵ Tamże.

Dla ułatwienia procesu dydaktycznego opublikowane zostały skrypty, podręczniki i poradniki dydaktyczne²⁶.

Współpraca naukowa z zagranicą związana była m.in. z Uniwersytetem w Wilnie (dr H. Dubowik), Archiwum w Merseburgu (prof. F. Mincer), Instytutem Informacji Naukowej w USA (prof. I. Marszakowa-Szajkiewicz), a ostatnio podpisano umowę o współpracy z Uniwersytetem w Debreczynie. Dotychczas dokonała się wymiana wykładów i publikacji.

Pracownicy Zakładu/Katedry aktywnie uczestniczyli w pracach towarzystw naukowych i różnych stowarzyszeń, głównie regionalnych, ale też ogólnopolskich, takich jak: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Polskie Towarzystwo Informacji Naukowej, Polskie Towarzystwo Czytelnicze, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Bydgoskie Towarzystwo Naukowe, Towarzystwo Miłośników Miasta Bydgoszczy, Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Płockie Towarzystwo Naukowe, Pomorskie Towarzystwo Filozoficzno-Teologiczne, Pałuckie Towarzystwo Kulturalne, Włocławskie Towarzystwo Naukowe itp. W ramach ich zajęć pracownicy Zakładu/Katedry prowadzili wykłady, prelekcje, odczyty, uczestniczyli w redakcji organów tych towarzystw, często też są członkami ich władz statutowych. Zajmują się także popularyzacją wiedzy, szczególnie bibliologicznej, zachęcając do rozwoju czytelnictwa i bibliofilstwa oraz wyjaśniają zasady rozwoju nowoczesnych technologii informacyjnych na wykładach otwartych w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego, towarzystwach naukowych i Uniwersytecie Trzeciego Wieku.

Pracownicy angażują się również w prace uczelni, pełniąc wiele funkcji organizacyjnych na swoim wydziale np. dziekana, prodziekana, członków komisji wydziałowych itp. Kilka razy wykład inauguracyjny wygłaszał dr H. Dubowik, m.in. o „Roli książki w kulturze społecznej” czy Witold Bełza - bydgoski bibliotekarz i animator życia kulturalnego. Od kilku lat organizowane są wewnątrzkatodralne inauguracje roku akademickiego dla studentów kierunku z pełnym programem inauguracji uczelnianej, na których wykłady inauguracyjne wygłaszał ks. prof. Z. Kropidłowski, dr J. Gomoliszek i dr E. Pokorzyńska²⁷.

²⁶ Alina Wajda: *Metodyka i organizacja czytelnictwa*, Bydgoszcz 1978; Henryk Dubowik: *Dzieje książki i bibliotek w zarysie*. Warszawa 1982; Franciszek Mincer: *Wybrane zagadnienia wydawnicze. Edytorstwo naukowe i ruch wydawniczy*. Bydgoszcz 1985; Michał M. Grzybowski, Donata Gurzyńska-Bociek. *Wskazówki dla piszących prace magisterskie*. Płock 1995

²⁷ http://www.ukw.edu.pl/jednostka/katedra_informacji_naukowej/dzialalnosc_bibliotekoznawstwo, dostęp z 4 XII 2013

Pracownicy Katedry Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa przed Biblioteką Gdańską
Polskiej Akademii Nauk (2005)

Od lewej: prof. dr hab. Ewa Głowacka, dr Katarzyna Domańska, dr Aldona Chlewicka, mgr
Wioletta Dobosz, dr Bernardeta Iwańska-Cieślik, mgr Paweł Marzec, dr Katarzyna Wodniak,
prof. dr hab. Ryszard Nowicki, dr Joanna Gomoliszek i dr Maria Babnis
z Biblioteki Gdańskiej PAN

Działalność dydaktyczna

Stosunkowo duża liczba studentów do l. 80. związana była z faktem powstania Zakładu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej jako pierwszego w Polsce Północnej i tym samym stworzenia możliwości kształcenia na kierunku bibliotekoznawstwo i informacja naukowa przed powołaniem podobnych jednostek na uczelniach w Gdańsku, Olsztynie, Szczecinie, Toruniu. Ponadto zmiany cyklu kształcenia z 4-letniego na 5-letni najpierw na studiach dziennych, później zaocznych, oraz zawieszanie rekrutacji, spowodowały zmniejszenie liczby absolwentów w połowie lat 80 i w połowie lat 90.

Program studiów do połowy lat 90. XX w. zawierał znaczną liczbę przedmiotów z historii i literatury. Na studiach pięcioletnich obejmujących 2910 godzin zajęcia z historii książki i bibliotek, historii i klasyfikacji nauk, historii kultury i historii Polski z elementami historii powszechnej, obejmowały 390 godzin, a zajęcia związane z literaturą – historia literatury polskiej, literatura współczesna, literatura dziecięca

Konferencja w Lubostroniu (2013). Obrady sekcji prasoznawczej

i młodzieżowa, literatura powszechna aż 400 godzin. Dla porównania trzeba podać, że zajęcia z informatyki i informacji naukowej liczyły tylko 180 godzin, a specjalizacja z informacji naukowo-technicznej obejmowała 120 godzin²⁸. Ta dysproporcja wraz z postępowaniem informatyzacji wymuszała zmianę programów, dlatego systematycznie zwiększano liczbę zajęć z przedmiotów z informacji i komunikacji społecznej.

Do 1990 r. limit rekrutacyjny dla studiów dziennych i zaocznych wynosił 100 osób, a po reformie szkolnictwa wyższego na studia dzienne licencjackie przyjmowano od 45 do 60 studentów, na studia niestacjonarne 70 osób, a na podyplomowe 40 słuchaczy²⁹. Obecnie nie prowadzi się studiów w systemie niestacjonarnym, a liczba studentów dziennych waha się od 15-25³⁰.

Studenci studiów trzyletnich zawodowych mają obowiązek odbycia praktyk zawodowych po drugim roku studiów w licznie 150 godzin. Studenci realizują je w różnych

²⁸ Siatka studiów od roku akad. 1992/1993

²⁹ Raport samooceny dla kierunku studiów bibliotekoznawstwo i informacja naukowo-techniczna za lata 1999-2002 s. 12-13

³⁰ Sprawozdanie z działalności Katedry Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa za rok akad. 2011/2012

bibliotekach publicznych, a najczęściej w szkolnych. Celem praktyk jest zapoznanie się ze strukturą bibliotek, praktyczną realizacją zasad gromadzenia i selekcji zbiorów, opracowania formalnego i rzeczowego, z działalnością informacyjną biblioteki, a szczególnie zabranie pierwszych kontaktów z użytkownikami bibliotek.

Od 2001 r. na studiach podyplomowych gromadzi się tylko jedna grupa z bibliotekoznawstwa (ok. 15 słuchaczy), a od 2011 r. na studium podyplomowym z zarządzania instytucjami kultury ok. 10 słuchaczy.

Studia podyplomowe z bibliotekoznawstwa dają kwalifikacje przede wszystkim do podjęcia pracy w bibliotekach szkolnych oraz przygotowują do pracy w bibliotekach resortu edukacji narodowej i bibliotekach placówek opiekuńczo-wychowawczych. Przeznaczone są dla absolwentów wyższych uczelni posiadających tytuł magistra i przygotowanie pedagogiczne. Absolwenci uzyskują wiedzę niezbędną do właściwej organizacji i funkcjonowania bibliotek szkolnych, posiadają ogólną wiedzę dotyczącą źródeł informacji, procesów informacyjnych oraz z zakresu informacji naukowej i bibliotekoznawstwa, sprawnego wyszukiwania, selekcji i oceny jakości informacji oraz tworzenia informacji. Poznają także metody pracy z czytelnikami i użytkownikami informacji.

Natomiast drugie studium jest przeznaczone dla absolwentów studiów magisterskich i licencjackich. Przygotowuje do pracy w charakterze menadżera kultury i organizatora imprez kulturalnych. Słuchacze nabierają umiejętności organizowania i zarządzania instytucjami kultury, pozyskiwania funduszy dodatkowych, konstruowania budżetów, zarządzania projektami, pozyskiwania sponsorów, współpracy z organizacjami rządowymi i pozarządowymi, działań marketingowych, budowania pozytywnego wizerunku instytucji, promocji i reklamy. Absolwenci mogą podjąć pracę w bibliotekach, teatrach, kinach, muzeach, galeriach sztuki, agencjach artystycznych, urzędach samorządowych³¹.

Należy podkreślić, że studenci w toku studiów uczestniczyli w wielu zajęciach praktycznych odbywanych w bibliotekach lub ośrodkach informacji. Organizowano tzw. wycieczki dydaktyczne do bibliotek Krakowa, Poznania, Torunia, Warszawy itp. Obowiązkowy udział w tych zajęciach przewidziany jest w programach zajęć studentów stacjonarnych; czasami korzystali z nich także studenci zaoczeni³².

W Katedrze studiowali wybitni studenci. W ostatnich latach wyróżnili się: Marcin Karwowski, (w 2012 r. otrzymał Nobla Studenckiego), Angelika Peplińska i Marek Deja, którzy otrzymali stypendia ministerialne, a nagrodę za najlepszą pracę licencjacką w 2013 r. obronioną na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych UKW otrzymała Agata Rogala.

³¹ http://www.ukw.edu.pl/jednostka/katedra_informacji_naukowej/studia_podyplomowe; dostęp z 6 XII 2013

³² Donata Gurzyńska-Bociek, dz. cyt., s. 189

Liczba wszystkich absolwentów różnych typów studiów (poza podyplomowymi) w latach 1977-2013 dochodzi do 2 tys. Absolwenci bibliotekoznawstwa oprócz zatrudnienia we wszystkich typach bibliotek i ośrodkach informacji podejmowali prace w księgarniach, instytucjach wydawniczych, archiwach oraz mediach: w redakcjach gazet lokalnych, telewizji, radio i placówkach kultury oraz samorządach. Większy nacisk w procesie kształcenia na szeroko pojęte zagadnienia technologii informacyjnej i zarządzania informacją sprawia, że coraz bardziej poszerza się zakres możliwych miejsc pracy dla absolwentów.

Koło Naukowe Bibliotekoznawców

Studenci kierunku Informacja Naukowa i Bibliotekoznawstwo działają w studenckim Kole Naukowym Bibliotekoznawców. Ma ono długą tradycję. Pierwszym długoletnim opiekunem naukowym Koła był dr F. Mincer, a opiekę nad sekcją bibliograficzno-informacyjną pełniła przez kilka lat mgr D. Gurzyńska. Już po roku podjęto badania nad związkami między książką polską i węgierską i w tym celu został zorganizowany obóz naukowy na Węgrzech. W maju 1977 r. członkowie Koła byli organizatorami i brali czynny udział w sesji studenckich kół naukowych bibliotekoznawców i kulturoznawców z WSP na temat „Człowiek - książka – kultura”. Podjęli także prace nad przygotowaniem słownika biograficznego najwybitniejszych nauczycieli z regionu kujawsko-pomorskiego. W kwietniu 1978 r. studenci byli organizatorami I Ogólnopolskiej Sesji Studenckich Kół Naukowych Bibliotekoznawców. Po serii referatów uczestnicy sesji zwiedzili zabytki oraz biblioteki Bydgoszczy i Chełmna. W listopadzie 1978 r. z okazji obchodów 60. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę przygotowano sesję popularno-naukową *Z dziejów bibliotek polskich w latach 1918-1939*. Referaty wygłosili m.in. doc. dr hab. Wojciech Jastrzębski, doc. dr H. Dubowik i dr F. Mincer. Dokonania Koła zostały przedstawione na łamach czasopisma „Problemy Studenckiego Ruchu Naukowego” w drugim numerze z 1978 r.

Ciekawą formą poszerzania wiedzy były organizowane w czasie wakacji obozy naukowe. Sekcja bibliograficzno-informacyjna zorganizowała obóz na terenie województwa krakowskiego, w trakcie którego studenci poznali m.in. organizację i prace działów informacji naukowej biblioteki Jagiellońskiej, Politechniki Krakowskiej, Akademii Górniczo-Hutniczej, Akademii Ekonomicznej, Politechniki Częstochowskiej, także zwiedzili bibliotekę Jasnogórską i Czartoryskich. W trakcie innego obozu zorganizowanego w Tleniu studenci, pod opieką dr F. Mincera, zbierali i opracowywali materiały do monografii gminy Osiek.

Na początku lat 90 opiekunem Koła był dr Wojciech Skowroński, który również organizował interesujące wyprawy do bibliotek.

Po uruchomieniu w 1994 roku studiów licencjackich, Koło Naukowe Bibliotekoznawców wznawiając działalność zostało podzielone na dwie sekcje: wiedzy o dawnej

książce pod opieką prof. F. Mincera i historii pisma, pod opieką mgr A. Chlewickiej (wkrótce opiekunem naukowym nad całością została dr A. Chlewicka). Problematyka cyklicznych spotkań dotyczyła m.in. losów książki i bibliotek regionu kujawsko-pomorskiego w okresie międzywojennym i po drugiej wojnie światowej. Studenci, na spotkaniach Koła charakteryzowali ciekawe księgozbiory, prezentowali historie wybranych czasopism i sylwetki znanych regionalnych publicystów. Pewnym sprawdzianem aktywności Koła było zorganizowanie w maju 1996 r. sesji *Dawna książka w regionie bydgoskim* i rok później symposium *Historia i literatura - źródła dziejowe i powieść historyczna*. W grudniu 1998 r. zorganizowali Ogólnopolską Konferencję Studenckich Kół Naukowych Bibliotekoznawców na temat *Regionalna działalność bibliotek*. Poza referatami omówili historię i formy pracy poszczególnych kół, dyskutowali na temat organizacji studiów bibliotekoznawczych, programów nauczania, możliwości zatrudnienia itp.

W maju 2001 r. członkowie Koła uczestniczyli w przygotowaniu konferencji naukowej *Człowiek, książka, region* zorganizowanej w Pomorskim Centrum Kształcenia Kadr i Consultingu w Bydgoszczy. Wzięli też aktywny udział w konferencjach kół naukowych - międzynarodowej w Siedlcach (*Studencki ruch naukowy w aspekcie integracji z UE*) i ogólnopolskiej w Katowicach. W 2003 r. członkowie Koła zorganizowali wyjazd do Gniezna na wystawę „Gniezno *Mater Ecclesiarum Poloniae*”, która miała miejsce w Muzeum Początków Państwa Polskiego. W maju tego roku Koło wspólnie z Katedrą Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej organizowało Dni Bibliologa pod hasłem *Od kodeksu do komputera* i wystawy *Tajemnice średniowiecznej ilustracji*.

W kolejne Dni Bibliologa w 2004 r., obok sesji naukowej, zorganizowano spotkanie i dyskusję z Wielkim Mistrzem Rycerskiego Zakonu Bibliofilskiego Orła Białego z Krakowa dr. inż. Jerzym Dudą. Były też m. in. warsztaty szybkiego czytania, informacyjne i interpersonalne, udział w akcji bookcrossing i inne³³.

W latach 2006-2011 w sposób czynny działało w Kole 18 studentów studiów stacjonarnych. Od 2008 roku Koło działa pod opieką dr B. Iwańskiej-Cieślik. Obecnie należy do niego 8 studentów I, II i III roku Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa. Koło zorganizowało od tego roku następujące konferencje: 14 grudnia 2009 r. – Ogólnopolską Konferencję Studenckich Bibliologicznych Kół Naukowych pt. *Librarius czy information manager*, a następnie 12 maja 2010 r. – pomogło w organizacji Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej *Z dziejów książki i prasy. Przegląd badań za lata 2007-2010* organizowanej przez Katedrę Informacji Naukowej i Bibliologii oraz Bibliotekę Główną UKW w Bydgoszczy. Następnie współorganizowało Sesję Naukową *Współpraca studentów z bibliotekami lokalnymi* zorganizowanej przez Bibliotekę Powiatową i Miejską w Chełmży (maj 2010). KNB było jeszcze organizatorem ogóln-

³³ Donata Gurzyńska-Bociek, dz. cyt., s. 181

nopolskich konferencji zatytułowanych: *Potrzeby użytkowników bibliotek* (kwiecień 2011), *Kondycja książki w elektronicznym świecie* (kwiecień 2012), co przyczyniło się do polepszenia zdolności organizatorskich studentów, a przede wszystkim do zdobycia nowej wiedzy w zakresie informacji naukowej i bibliologii³⁴.

Członkowie Koła prowadzili również warsztaty „Magiczne zakładki” w ramach Bydgoskiego Festiwalu Nauki, Bydgoszcz 24 maja 2012 r. Przygotowały i prowadziły je: Olga Cuske, Natalia Chruścicka, Klaudia Poślusznna, Marcin Burzyński, Magda Juskiewicz, Daria Wojdanowicz. Po raz drugi „Magiczne zakładki” zorganizowano dla studentów kierunku Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo 12 czerwca 2013 r.

Członkowie Koła mogą poszczycić się wydaniem trzech tomów studenckiego pisma naukowego „In Crudo” (tom 4 ukaze się 2013 r.)³⁵.

Członkowie Koła na wycieczce do Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego. Od lewej: Marcin Burzyński, Iwona Grochowska, Magdalena Juskiewicz, Natalia Chruścicka, dr Bernardeta Iwańska-Cieślik

³⁴ http://www.ukw.edu.pl/jednostka/katedra_informacji_naukowej/kola_naukowe; dostęp z dnia 6 XII 2013

³⁵ <http://kinib.kolo.ukw.edu.pl/?p=134>; dostęp 6 XII 2013

Członkowie Koła Marcin Karwowski i Klaudia Posłuszna na konferencji studenckiej
Kondycja książki w elektronicznym świecie (kwiecień 2012)

Okładka czasopisma studenckiego „In Crudo”

Katedra dzisiaj

Obecnie Katedra dzieli się na trzy zakłady. Zakład Historii Książki i Bibliotek, który kierowany jest przez ks. dra hab. Z. Kropidłowskiego, prof. UKW, a jego członkami są: dr D. Spychała, dr B. Iwańska-Cieślak i dr E. Pokorzyńska. Zakład Bibliotekarstwa i Czytelnictwa kierowany jest przez dra hab. R. Nowickiego, prof. UKW. W skład kadr Zakładu wchodzi: dr A. Chlewicka, dr. J. Gomoliszek i dr K. Wodniak. Kierownikiem Zakładu Informacji Naukowej jest dr hab. E. Głowacka, prof. UKW, zatrudniona na I etacie w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, a do jego kadry zalicza się: dr K. Domańska, mgr Wioletta Dobosz i mgr P. Marzec. Sekretariatem kieruje Ewa Parszyk.

Katedra prowadzi studia stacjonarne. Na I roku studiuje 20 osób, na II roku 14 osób, na III roku 13 osób. W kilku ostatnich latach w czasie toku studiów, na I roku, z Katedry odchodzi około 25 % studentów.

Na studiach podyplomowych od kilku lat utrzymuje się stała liczba słuchaczy i wynosi ok. 30-32 osób.

Pracownicy realizują obecnie sześć tematów badawczych: Dzieje bibliotek na Pomorzu i Kujawach, Dzieje książki rękopiśmiennej, Historia introligatorstwa i oprawy książki od XVI-XX wieku, Bibliotekarze i czytelnicy po II wojnie światowej w Polsce, Ochrona zbiorów bibliotecznych na Pomorzu Gdańskim w latach 1945-1949 i jakość w działalności bibliotek, Ocena jakości serwisów internetowych bibliotek akademickich. Prof. R. Nowicki decyzją Dyrektora Narodowego Centrum Nauki w Krakowie nr DEC. 2011/03/B/ HS2/05446 otrzymał grand na badania zatytułowane *Rola katowickiej Zbiornicy Księgozbiorów Zabezpieczonych w powojennej ochronie zbiorów bibliotecznych w Polsce*. Pierwszym jego wynikiem jest opublikowanie źródeł dotyczących tego tematu *Powojenna ochrona zbiorów bibliotecznych w Polsce w latach 1944-1955. Wybór źródeł*, Bydgoszcz 2013.

Porównując aktywność naukową członków Katedry do innych jednostek Wydziału Administracji i Nauk Społecznych UKW należy stwierdzić, że wykazują oni największą aktywność naukową pod wieloma względami. Wydają najwięcej monografii i publikują w czasopiśmie punktowanych, uzyskując rocznie ponad 70 punktów, Katedra corocznie organizuje ogólnopolską konferencję naukową, wdaje prace zbiorowe, a pracownicy występują na ogólnopolskich konferencjach naukowych.

Obecnie Katedra posiada nowoczesną bazę lokalową. Jej siedziba znajduje się w gmachu Biblioteki Głównej UKW. Pomieszczenia są nowoczesnie wyposażone, klimatyzowane i w bezpośrednim sąsiedztwie wypożyczalni, czytelni i zbiorów. Jest to też ważne ze względu na nabór przyszłych studentów, głównie podejmujących drugi kierunek studiów z bibliologii, którzy rekrutują się najczęściej z osób korzystających z bibliotek, czytających książki i zainteresowanych nowymi technologiami informacyjnymi.